

NEKROLOG

Prav skup zašravfan

Saj vem, da tebi to ni všeč in boš znorela, ampak inovacij ni brez države, mi je konec novembra rekel Janko Jamnik. Še dobro, da sem imela polna usta - Janko Jamnik me bo pač vedno spominjal na morje in biftek s tartufi. »Preberi, ena ženska. Mariana nekaj na M, ne spominjam se priimka. Pravi, da nobeno podjetje ne more finančno preživeti tveganja za radikalne inovacije. Samo država lahko financira hazard, zato je največji 'risktejker'. Zakaj obstaja iphone, ker je država razvila internet.« Govoril je o knjigi Mariane Mazzucato Podjetniška država. Da ne bo pomote, ne govori o Sloveniji (http://www.ted.com/talks/mariana_mazzucato_government_investor_risk_taker_innovator?language=en).

Ne bom vam pisala o njegovi karieri ne o njegovih raziskovanjih. Temu se bodo z navdihom zagotovo poklonili njegovi kolegi. Mi smo se pogovarjali o Sloveniji. Pogovor nikoli ni bil navdihujoč, prej ali slej smo prišli do zlohotnosti. Je pa Janko Jamnik verjel in zaupal v Slovence, v sposobnosti, v znanje in v iznajdljivost. »No, kdo so naši martini krpani? Ampak, ali veš, še Martin Krpan je bil nesposoben in si ni upal. Kaj je vzel za nagrado - odstotek kraljestva, hči za ženo? Nič, pismo in mošnjiček.« Blizu mu je bila Mazzinijeva ideja: Krpan ni želel ostati v tujini, prva napaka. Hotel je domov. A če bi prišel domov z bogatijo, bi ga sosedje živega požrli. Tako je moral priti domov povprečen, vrnil se je reven. Če bi Krpan ostal v belem svetu, bi Skype mogoče danes imeli v Sloveniji. In če bi Janko Jamnik ostal v tujini, če bi obupal nad Slovenijo, bi bil živ. Zlokobno, kajne?

Nikoli nismo diskutirali ne o kemiji ne o fiziki. Smo pa govorili o slovenski regresiji, negativni selekciji in spirali navzdol. Kako je bilo leto 1994 dobro in kako 2014 slabo. Kakšna velika razlika je med razgledanostjo in zvitostjo Gregorja Golobiča in Alenke Bratušek v samo desetih letih in kako so normalni novinarji, denimo Ervin Hladnik Milharčič, samotarji. Ni treba, da se z ljudmi strinjaš, niti da jim verjameš, ne da jih podpiraš - pomembno je, da ti dajo za razmišljati. V Slovenji vse manj razmišljamo.

»Objavili ste dober članek, katera država je po komunizmu najbolj napredovala (http://www.finance.si/8813009/). V Nemčiji ugotavljajo (http://www.manager-magazin.de/politik/weltwirtschaft/wirtschaftliche-bilanz-der-wende-zum-kapitalismus-in-osteuropa-a-1001235.html), da je po padcu zidu relativno razliko glede na zahod zmanjšala le Poljska. Najslabše pri komunizmu je tisto, kar je prišlo po njem, pravi Adam Michnik. Ob tem sem razmišljal, da je bilo prepričanje, da nam je šlo v socializmu slabše kot Avstrijcem samo zaradi socializma, mogoče zmotno. Mogoče pa nam gre (in drugim Slovanom) slabše kot Germanom zaradi tega, ker preprosto ne znamo, pač nismo vsi enaki.« Njegovo prvo vodilo je bilo, naj že končno nehamo negativno selekcijo in postavimo prave ljudi na prava mesta. Sam je bil vedno boljši. In očitno na napačnem kraju.

»Vi novinarji ste res čudni. Joachim Löw sestavi najboljše nogometno moštvo, vi pa še vedno najdete milijon napak. V Spieglu sem bral, kaj vas moti. Pazi novinarske odgovore: uro nosi na napačni roki, barva si lase, pulover ima na v, je neodločen in hkrati aroganten. Najbolj pa mi je bil všeč odgovor, da je pač narobe skup zašravfan - als wäre er falsch zusammengeschraubt.« Janko Jamnik je bil iz pravega testa. Znal je prav potolažiti.

Nemčija - leta je delal na inštitutu Maxa Planck - je bila njegov drugi dom. Izrael skušnjava - znanstvena, podjetniška, kulturna. Globalno izziv. Merjenje in številke ogledalo. James Bond razvedrilo. Šravfanje, zabijanje, barvanje, sestavljanje zatočišče. In družina svetišče. Menda se pomembnost človeka meri s tem, kar je mogoče o njem povedati v enem stavku. Churchill je premagal Hitlerja. Tesla je razvil sistem izmeničnega toka in razsvetlil svet. Kaj bi lahko Janko Jamnik naredil na akumulatorjih, ne morem vedeti. Vem pa, da je bil Janko Jamnik dober mož in oče. Škoda, da se ga ne da nazaj prav zašravfat. Z neizmerno žalostjo pogrešam radikalno inovacijo.

Simona Toplak

Naročnik: KEMIJSKI INŠTITUT
Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!
Kliping d.o.o.

Naročnik: KEMIJSKI INŠTITUT
Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!
Kliping d.o.o.